

Laura van Dolron is gewoon zichzelf in voorstelling 'Liefhebben'

Performer die niet spelen wil

Kan een acteur op scène ooit spreken vanuit zichzelf, zonder personage? En mag hij het ook nog eens onbemiddeld over zijn eigen biografie hebben? Laura van Dolron komt in haar nieuwe voorstelling *Liefhebben* dicht in de buurt van beide. Dat is moedig en mooi, maar is het ook effectief? *Evelyne Coussens*.

Liefhebben, op 30 september in 30CC/Wagehuys (Leuven), daarna op tournee. www.laura-vandolron.com.

Het was altijd al spannend hoe je de persoonlijke worstelingen van de Nederlandse theatermaker Laura van Dolron (1976) kon meevolgen in haar voorstellingen. In haar debuut *In the Prime of Their Lives* (2003) lag een persoonlijke liefdesgeschiedenis aan de basis van een haarscherpe analyse van de communicatievalkuilen tussen man en vrouw.

In *Sartre zegt sorry* (2007) ligt ze na een relatiebreuk "met rottende eierstokken op de bank", en vervloekt ze de filosoof die haar generatie heeft opgescheept met een nihilistische kijk op de

liefde. Wat Van Dolrons teksten torenhoog deed uitsteken boven vrouwenbladgeleuter was de kwetsbaarheid van de intieme insteek in combinatie met een bredere analyse van een generatie of maatschappij. Van Dolron wist glansrijk haar privéwereld open te trekken naar de wereld, ook die van ons. De combinatie van nabijheid en afstand, de mogelijkheid tot emotie én reflectie is een precair evenwicht. Theater met te veel emotie dreigt uit te monden in sentimentalisme, te veel reflectie verzandt in kil intellectuaalisme.

Durven leven

De laatste jaren zijn Van Dolron en haar werk sterk geëvolueerd: de woedende, zwartkomische (zelf)analyses van de beginjaren hebben plaats gemaakt voor 'constructieve voorstell(ing)en' – daar zit haar kennismaking met het boeddhisme voor iets tussen.

Het heeft ook de vorm van haar stukken veranderd: het filosofische spel van vraag en antwoord is vervangen door liefdevolle overtuigingen die ze met ons wil delen. De kern luidt: wees niet bang voor je kwetsbaarheid, durf voluit te leven, wees deel van het grotere geheel. Dat is ook het advies in *Liefhebben*, dat nochtans vertrekt vanuit wat Van Dolron de 'tegenkleur' van de liefde noemt: de dood, en alle pijn en verdriet daaromheen. Aanleiding is het verlies van een ongeboren kind. Door dat verlies gaat Van Dolron op zoek naar voorbeelden van liefhebben, nog het meest naar "onzelfzuchtige naastenliefde".

Van Dolron is nog steeds de scherpe, geestige observator van het eigen en ander's leven, maar toch mist de tekst van *Liefhebben* de uitdagende zuurstof van de voorlopers. De voorbeelden die Van Dolron aan elkaar rijgt, overigens met ontwapenende présence, geraken niet altijd over de anekdotiek van haar eigen romantische of familiale leven heen. Op de momenten dat dat wel lukt levert het fantastische oneliners op, maar meer dan eens blijft de tekst han-

Voor Van Dolron is de theaterzaal dé plaats om authentiek te spreken

● **Laura van Dolron is zichzelf op de scène. Paradoxaal genoeg werkt die intimiteit vervreemdend.** © RV

gen in de beslotenheid van één wereld: die van Laura van Dolron. De verfrissende sprong naar een gedeelde realiteit ontbreekt.

Spiegelpaleis

Ook in het 'spelen' zelf ontbreekt wat zuurstofscheppende afstand. Voor Van Dolron is de theaterzaal dé plaats om authentiek te spreken, aangezien we in het 'echte leven' al genoeg rollen spelen. Het is een omkering van de perceptie: de fictie voltrekt zich buiten de zaal, terwijl binnen waar kan worden gesproken. De laatste jaren pelt Van Dolron zichzelf als performer dan ook steeds verder af. Ze lijkt steeds minder te willen performen, ze wil ons gewoon

iets zeggen, en wel zo direct mogelijk.

In *Liefhebben* bereikt de theatraliteit van het 'spel' zo stilaan een nulpunt: meer dan ooit staat Laura van Dolron er niet als speler, maar als zichzelf. Paradoxaal genoeg werkt die intimiteit vervreemdend: van de performer Laura van Dolron neem ik in de theaterzaal dingen aan, van de persoon Laura van Dolron al minder. Theater blijft een spiegelpaleis, dat enkel rechtblijft bij gratie van het verholde, het spel.

Liefhebben heeft nochtans belangrijke mededelingen te doen, te belangrijk om er in deze kille tijden zomaar overheen te kijken: wees niet karig, durf jezelf te geven. Daarover wil ik meer horen, veel meer. Misschien moeten wij maar gewoon eens lang op café gaan, Laura.

